

Non Solus

3 november 2024

Jong en oud.

Lezers met respect

Het concert dat uniek genoemd mag worden.

Het laatste matinee concert,
Wel heel bijzonder neergezet
Gedurfd en uniek mochten wij horen
Hoe iets nieuws was verkoren
Alert alert wat werd er op het programma gezet.

Er ging iets smelten bij de start.
Het was er plots, het was mijn hart'
Leerlingen der: "Mozart muziekschool".
Vormden met hun zessen tweemaal een quartool. (*
Op zich is dat al bijzonder en apart.

(* een viertal muzieknoden of rusten op een plaats waar het gewone patroon, driedelig is. Ik maak twee strijk orkestjes van vier personen elk met zes leerlingen.

De eerste vier ; Louis, Rosa, Cello, Tirza, Thirza, viool opende het matinee met .Dregon Hunter.

De tweede vier ; Adje, Bram, Cello, Tirza, Thirza, viool ,vervolgden met ; Pirates of the Caribbean.

Het geheel stond onder leiding van de violist dirigent Mattia Zambolin, tevens docent van de muziekschool.

Dat deze selecte groep van leerlingen op dit matinee concert dit concert opent heeft een reden. De gemeente Zuidplas heeft dit jaar drie groepen aan gewezen dewelke genomineerd zijn voor de Cultuurprijs gemeente Zuidplas. De inwoners van Zuidplas hebben maar liefst 18 personen/organisaties aangedragen waarvan er 3 genomineerd zijn geworden. Donderdag de 14de wordt de winnaar bekend gemaakt in het theater Swanla te Zevenhuizen .Het succes was overweldigend, Een gedurfd concert met oud en jong die kwaliteit geborgen en getoond hebben. Felicitatie voor de muziekschool en de muzikanten. in het bijzonder de dirigent Mattia Zambolin. Voor mij verdienen jullie de cultuurprijs.

Shanties; zeeman en slaven liederen.

Het aantal liederen met betrekking tot de scheepvaart is t erg groot en niet altijd aan een bepaalde nationaliteit gebonden. Er zijn raakvlakken zowel met de zeevaart (marine, koopvaardij, visserij), als met de kust- en riviervaart. Het is bijzonder opvallend dat het zeemanslied, vooral tegenwoordig, een populair item onder de musici binnen de folk-traditie blijkt te zijn.

Voor de Engelstalige liederen die door folkgroepen en zangers uit Ierland en het Verenigd Koninkrijk (Schotland, Engeland en Wales) worden vertolkt. Dit geldt eveneens voor de Franstalige zeeliederlieden ('*chants de marins*' = 'liederen van de zeelieden'), die in Bretagne populair zijn. Doch ook voor de rest van het Europese vasteland, bestaat een grote belangstelling voor het zeemanslied, dit blijkt bijvoorbeeld uit het groot aantal shanty-koren in Nederland, dat zowel shanties als andere zeeliederlieden op het repertoire hebben staan.

Om zeemansliederen verder te kunnen bestuderen, dient er eerst een duidelijk onderscheid gemaakt te worden naar het genre, met name met betrekking van de oorspronkelijke toepassing van een lied. De meeste liederen, waar het hier om gaat stammen uit de tijd van de grote zeilschepen met rechthoekige zeilen. In eerste instantie kent men de groep van de traditionele 'navy-songs', 'boat-songs' of 'zee-balladen' en in tweede instantie de reeds hiervoor genoemde **shanties**.

De eerste groep waren bijvoorbeeld bedoeld ter recreatief vermaak voor de zeelieden en werden ook wel 'main-hatch songs' of 'fore-bitters' genoemd ('main-hatch' was de toegang tot lager gelegen dekken).

De term **shanty**, wordt gebruikt om voornamelijk de Engelstalige werkliederlieden aan te duiden, die werden gezongen om het zware werk ritmisch te ondersteunen. De shanty diende dus zuiver als werklied en was dus niet, zoals de 'main-hatch songs', voor

Toelichting bij de Shanty's

Shanty's zijn sinds de 14e eeuw op zee en door zeelui gezongen liederen, werkliedjes. Op dikwijls al bestaande melodieën werden teksten gemaakt en in de loop der tijden werden vaak ook nog eens tekst en melodie gevarieerd.

Beurtzang: de shantyman zingt de coupletten van het arbeidslied, de mannen het refrein. Een goede shantyman was zijn gewicht in goud waard, dan verliep zware werk vlotter omdat iedereen gelijkmatig, op maat van de muziek werkte. Bloeitijd in 19de eeuw.

De **liederen** stammen uit de tijd van voor de VOC, toen zeevaarders de wereld gingen ontdekken met grote driemasters.

Ook slaven liederen kunnen bogen op een historisch verleden . In die zin zijn de shantylieder en eerder onder de klassieke muziek dan onder de pop gerekend moeten worden.

Ik heb wat uitgebreider stil gestaan bij de basis der shanty-liederen.

Daarbij wel wijzen op de meest jonge mannenkoren die met geweldig enthousiasme de vaak gevoelige liederen voor ons steeds weer opnieuw mee laten beleven. Dank je wel zangers van het Kraaiennest. De grote opkomst van het publiek staat er pal voor.

Dank je wel aan het koor die daar weer stonden.
Dank solo mannen, die oprecht zingen konden.
Dank je wel dat jullie de kinderen eerst lieten gaan.
Dank voor de liederen die al zo heel lang bestaan.
Dank Shanty's voor de muziek die klonk uit jullie monden.

Dank je wel aan de muziekschool Mozart.
Dank je wel voor de diversiteit zo apart.
Dank je wel dat wij daardoor kunnen leren,
Iedere muziek op hun waarde te waarderen.
Zeker bij dit laatste concert dat wij hebben gehad.

Dank je wel vrienden van de Meander.
Dank je wel aan jullie met elkander.
Dank je wel voor alles dat met liefde gedaan.
Dank je wel we moeten nu eventjes gaan.
Tot volgend jaar met elkander als er niets verandert.

Dank je wel aan de vrijwilligers als die er niet waren.
Dank je wel voor de ontvangst die jullie steeds klaren.
Dank voor het er almaar weer zijn.
Dank vrijwilligers dat wij voelen jullie gasten te zijn.
Door jullie werk en inzet kunnen wij ons bedaren.

Dank je wel aan ons gouden restaurant.
Dank je wel voor altijd bij alles de stoelen aan de kant.
Dank je wel voor het verdragen van onze troep.

Dank je wel voor jullie zwijgen als het anders moet.

De informatie over de Shantyliederen heb ik van he internet geplukt.
Daar vindt u ook tientallen oude, zeer oude liederen.

Nicolaas Overbeeke

Nieuwerkerk aan den IJssel

nicolaas.overbeeke@gmail.com

www.nicolaasoverbeeke.nl